

Briselē, 31.10.2013.
COM(2013) 740 final

2013/0361 (APP)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par augstākā līmeņa trīspusējo sociālo lietu sanāksmi par izaugsmi un nodarbinātību

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Augstākā līmeņa trīspusējo sociālo lietu sanākumi par izaugsmi un nodarbinātību (TSS) izveidoja ar Padomes 2003. gada 6. marta Lēmumu (2003/174/EK), piešķirot formālu statusu kopš 1997. gada rīkoto augsta līmeņa neformālu sanāksmju praksei saistībā ar Eiropas nodarbinātības stratēģiju un vēlāk Lisabonas stratēģiju. Komisija ierosināja 2003. gada lēmumu, lai institucionalizētu augsta līmeņa apspriežu praksi starp ES iestādēm un ES sociālajiem partneriem. Priekšlikums nozīmēja 1970. gadā izveidotās un 1999. gadā reformētās bijušās Pastāvīgās nodarbinātības komitejas likvidēšanu, kas izrādījās pārāk smagnēja, lai būtu piemērots forums ES apspriedēm ar sociālajiem partneriem—, jo īpaši ņemot vērā paplašināšanos un gaidāmo ES 27 formātu. Turklāt tās darbības joma bija pārāk šaura, lai sociālajiem partneriem dotu iespēju iesaistīties ES nodarbinātības stratēģijā un ES integrētās ekonomikas un sociālajā stratēģijā, kas izriet no Amsterdamas līguma un 2000. gada Lisabonas Eiropadomes.

Kopš 2003. gada TSS ir bijusi no Eiropadomes sanāksmēm nošķirts pasākums, un lielā mērā ir sasniegti tās mērķi veicināt viedokļu apmaiņu augstākajā līmenī starp Komisiju, ES prezidentūru un ES sociālajiem partneriem par Lisabonas stratēģijas nodarbinātības un sociālajiem aspektiem (kopš 2010. gada, un pēc tam par stratēģiju “Eiropa 2020”). Pirms stājās spēkā Lisabonas līgums, sanāksmes kopīgi vadīja Padomes prezidentūra un Komisijas priekšsēdētājs. 2003. gada lēmumā lomu piešķīra arī divām nākamajām prezidentvalstīm.

Komisija savā 2013. gada 2. oktobra paziņojumā (COM (2013)690) par EMS sociālās dimensijas pastiprināšanu paziņoja, ka tā iesniegs priekšlikumu par Padomes 2003. gada lēmuma pārskatīšanu.

KĀPĒC LĒMUMS JĀPĀRSKATA?

Lisabonas līgums ieviesa būtiskas institucionālas izmaiņas, kas pamato Padomes 2003. gada lēmuma pārskatīšanu.

- Tas institucionalizēja Eiropadomi un izveidoja Eiropadomes priekšsēdētāja lomu (LES 15. pants);
- Tas atzina TSS nozīmi kā daļu no ES sociālā dialoga (LESD 152. pants);
- Tas atcēla EK Līguma 202. pantu, kas bija 2003. gada lēmuma pieņemšanas juridiskais pamats (Padomes funkcijas tagad ir izklāstītas LES 16. pantā, komitoloģijas principi ir LESD 290. un 291. pantā).

Pēc institucionālajām pārmaiņām, ko ieviesa ar Lisabonas līgumu, lai izveidotu Eiropadomes priekšsēdētāja amatu, ir jāpārskata Padomes 2003. gada lēmums, ar ko izveidoja Augstākā līmeņa trīspusējo sociālo lietu sanākumi. Lai saglabātu Līguma un TSS institucionālā konteksta loģiku, lomu un pienākumus, kas ar Padomes 2003. gada lēmumu bija piešķirti rotējošajai Padomes prezidentūrai, būtu jāpārceļ uz jaunizveidoto Eiropadomes priekšsēdētāja amatu.

Turklāt ir jāpārskata kopējās politikas pamatnostādnes, aizstājot Lisabonas stratēģiju ar stratēģiju “Eiropa 2020” un norādot, kādā ziņā TSS par izaugsmi un nodarbinātību veicina šīs stratēģijas vispārējo pārvaldību.

2. APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Oficiāla apspriešanās ar sociālajiem partneriem nav nepieciešama, ņemot vērā izvēlēto juridisko pamatu (skatīt turpmāk), bet notika neformāla apspriešanās ar ES starpnozaru sociālajiem partneriem par šīs pārskatīšanas galvenajiem virzītājspēkiem. Tika pausts plašs atbalsts domai par ierobežotu/tehnisku pārskatīšanu, lai varētu veikt tehniskās pārmaiņas, kas vajadzīgas ar Lisabonas līgumu ieviesto institucionālo pārmaiņu dēļ.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

JURIDISKAIS PAMATS

LESD 352. pantam jābūt par Padomes lēmuma pieņemšanas juridisko pamatu.

PĀRSKATĪŠANAS STARPIESTĀŽU APSEKTI

Konkrēts pārskatīšanas aspekts attiecas uz Padomes pārstāvību. Saskaņā ar pašreizējo kā TSS sanāksmju formātu tajās piedalās Padomes prezidentvalsts un divas nākamās prezidentvalstis. Konkrēti, pašreizējā prakse ir spēkā kopš 2010. gada, un tā paredz šādu kārtību:

- oficiālos ielūgumus paraksta Eiropadomes priekšsēdētājs, Komisijas priekšsēdētājs un ES prezidējošās dalībvalsts vai tās valdības vadītājs;
- sanāksmes kopīgi vada Komisijas priekšsēdētājs un Eiropadomes priekšsēdētājs, kas to atklāj un attiecīgi izklāsta secinājumus. Prezidējošās dalībvalsts vai tās valdības vadītājs pauž savus apsvērumus vienu reizi sanāksmes laikā;
- Padomes prezidentvalsts un divas nākamās prezidentvalstis piedalās valstu vai valdību vadītāju un nodarbinātības ministru līmenī.

Var argumentēt, ņemot vērā juridiski šauru LES 15. panta interpretāciju, ka Padomes līdzdalības nepārtrauktību varētu nodrošināt, piedaloties tikai Eiropadomes priekšsēdētājam. Tādējādi vairs nav vajadzīga triju secīgo prezidentūru līdzdalība.

Taču, ņemot vērā pozitīvo pieredzi, kas gūta ar šo formātu kopš 2010. gada, un ap to izveidojušos vienprātību, Komisija dod priekšroku pragmatiskam risinājumam, balstoties uz esošo praksi. Tas nozīmē, ka triju secīgo prezidentūru līdzdalība valstu vai valdību vadītāju un nodarbinātības ministru līmenī joprojām ir pamatota ar Padomes uzdevumu nepārtrauktību, ņemot vērā rotējošo prezidentūru pienākumus.

BIEŽUMS

Pašreizējais Padomes lēmums paredz, ka TSS būtu jānotiek vismaz vienreiz gadā pirms Eiropadomes pavasara sanāksmes. Praksē TSS ir tikusies divreiz gadā, pavasarī un rudenī pirms Eiropadomes sanāksmes, un ar rotējošo prezidentūru interaktīvu iesaistīšanos kopš 2003. gada.

Komisija uzskata, ka arī šajā gadījumā pašreizējā prakse ir pozitīva un ka nepieciešamība veidot efektīvu un redzamu augsta līmeņa saskaņotību starp ES iestādēm un ES sociālajiem partneriem pamato divas TSS tikšanās gadā. Pārskatīšanas apstiprina TSS praksi tikties pirms Eiropadomes pavasara un rudens Eiropadomes sanāksmēm.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nav norādīts

5. IZVĒLES ELEMENTI

ARGUMENTI PAR LABU IEROBEŽOTAI/VIEGLAI PĀRSKATĪŠANAI

Komisija neplāno šajā posmā izmantot šīs pārskatīšanas radīto iespēju sīki pārskatīt Augstākā līmeņa trīspusējās sociālo lietu sanāksmes darbību. Sociālie partneri vienmēr uzskatījuši Augstākā līmeņa sanāksmi par privileģētu forumu, kurā apspriest sociālos un nodarbinātības jautājumus visaugstākajā līmenī, pirms pavasara un rudens Eiropadomes, piedaloties rotējošo prezidentvalstu vai valdību vadītājiem un sociālo lietu un nodarbinātības ministriem. Tā arī sniedz iespēju ES iestāžu pārstāvjiem, kas piedalās TSS, uz klausīt sociālā dialoga spektra abās pusēs paustos viedokļus un priekšlikumus, dodot tiem iespēju par šiem viedokļiem pēc tam informēt Eiropadomes locekļus.

Komisija atbalsta priekšlikumu, kas pašreizējo lēmumu pielāgo institucionālajām izmaiņām, kas ieviestas ar Lisabonas līgumu, vienlaikus atspoguļojot TSS nesenās praktiskās pieredzes pozitīvos rezultātus. Ir ieviestas arī dažas rediģējošas izmaiņas, lai uzlabotu teksta tehnisko kvalitāti. Tas nodrošinās ātru pārskatīšanas procesu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par augstākā līmeņa trīspusējo sociālo lietu sanākumi par izaugsmi un nodarbinātību

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 352. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta piekrišanu¹,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Līguma par Eiropas Savienību 3. pantā noteikts, ka viens no Eiropas Savienības mērķiem ir izveidot sociālā tirgus ekonomiku ar augstu konkurētspēju, kuras mērķis ir panākt pilnīgu nodarbinātību un sociālo attīstību.
- (2) Nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, Savienībai ir jāņem vērā to sociālā dimensija, jo īpaši prasības, kas saistītas ar augsta nodarbinātības līmeņa veicināšanu, atbilstīga sociālās aizsardzības līmeņa nodrošināšanu, sociālās atstumtības apkarošanu, kā arī ar izglītības, apmācības augstu līmeni un cilvēku veselības aizsardzību, saskaņā ar LESD 9. pantu.
- (3) Savienība atzīst un veicina sociālo partneru nozīmi Savienības līmenī un veicina dialogu starp tiem, vienlaikus respektējot arī viņu autonomiju saskaņā ar LESD 152. pantu.
- (4) Lai veicinātu augsta līmeņa saskaņotību ar ES sociālajiem partneriem jautājumos, kas saistīti ar Lisabonas 2000. gada 23. un 24. marta Eiropadomes izveidoto vispārējo stratēģiju, Eiropas Savienība ir izveidojusi Augstākā līmeņa trīspusējo sociālo lietu sanākumi par izaugsmi un nodarbinātību, kas tagad atzīta LESD 152. pantā kā neatņemama sociālā dialoga daļa ES līmenī.
- (5) Savienība un dalībvalstis ir apņēmušās sadarboties integrētas stratēģijas ietvaros, kas paredzēta tam, lai palielinātu ES izaugsmes un nodarbinātības potenciālu desmit gados no 2010. līdz 2020. gadam, proti, stratēģijā "Eiropa 2020". Tās mērķis ir palielināt koordināciju starp valstu un Eiropas politiku.
- (6) Eiropas Savienība ir atzinusi nepieciešamību uzlabot sociālo partneru līdzdalību un iesaistīšanos stratēģijā "Eiropa 2020", lai sociālajiem partneriem dotu iespēju sniegt aktīvu ieguldījumu stratēģijas mērķu īstenošanā.
- (7) Regulā 1175/2011 par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu uzsvērts, ka Eiropas pusgada ietvaros

¹ OV C [...], [...], [...] lpp.

sociālie partneri attiecīgos gadījumos tiek iesaistīti darbā ar galvenajiem politikas jautājumiem saskaņā ar LESD un valsts tiesisko un politisko kārtību.

- (8) Savos 2013. gada 28. jūnija secinājumos Eiropadome norādīja, ka EMS sociālā dimensija būtu jāstiprina, un uzsvēra, ka sociālajiem partneriem un sociālajam dialogam šajā kontekstā ir īpaši svarīga nozīme. Tāpēc Komisija savā 2013. gada 2. oktobra paziņojumā (COM(2013)690) par EMS sociālās dimensijas pastiprināšanu apskatīja jautājumu par sociālā dialoga veicināšanu valsts un ES līmenī un nāca klajā ar priekšlikumu pārskatīt Padomes 2003. gada lēmumu.
- (9) Kopš Augstākā līmeņa trīspusējās sociālo lietu sanāksmes izveides ar Padomes 2003. gada lēmumu tā ir pildījusi savu pamatfunkciju – nodrošināt augsta līmeņa saskaņotību. Tā ir devusi pozitīvu ieguldījumu ES līmeņa sociālā dialoga pilnveidošanā saskaņā ar Lisabonas stratēģiju desmit gados no 2000. līdz 2010. gadam un pašreizējo stratēģiju “Eiropa 2020”.
- (10) Augstākā līmeņa trīspusējās sociālo lietu sanāksmes uzdevumi un dalība būtu jāpielāgo, lai ņemtu vērā institucionālās pārmaiņas, kas ieviestas ar Lisabonas līgumu, jo īpaši Eiropadomes priekšsēdētāja amata izveidi, kā noteikts LES 15. pantā.
- (11) Šis lēmums neskar valsts sistēmu darba attiecību un sociālā dialoga jomā organizēšanu un darbību,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants ***Uzdevums***

Augstākā līmeņa trīspusējās sanāksmes par izaugsmi un nodarbinātību uzdevums ir atbilstoši Līgumam un pienācīgi ņemot vērā Savienības iestāžu un struktūru pilnvaras nodrošināt to, ka pastāv nepārtraukta saskaņotība starp Padomi, Komisiju un sociālajiem partneriem. Tā ļauj sociālajiem partneriem Eiropas līmenī, sava sociālā dialoga kontekstā, sniegt ieguldījumu Eiropas Savienības izaugsmes un nodarbinātības stratēģijas dažādo elementu īstenošanā. Šim nolūkam tā balstās uz sākotnējo stadiju darbu un apspriešanām, kas notiek starp Padomi, Komisiju un sociālajiem partneriem dažādajos saskaņošanas forumos attiecībā uz ekonomikas, sociāliem un nodarbinātības jautājumiem.

2. pants ***Dalība***

1. Augstākā līmeņa sanāksmē piedalās Eiropadomes priekšsēdētājs, Padomes prezidentvalsts un divas nākamās prezidentvalstis, Komisija un sociālie partneri, kas tiek pārstāvēti visaugstākajā līmenī. Piedalās arī minēto triju prezidentvalstu ministri un komisārs, kas atbild par nodarbinātības un sociālajām lietām. Atkarībā no darba kārtības var arī tikt uzaicināti piedalīties citi ministri no šīm trim prezidentvalstīm un citi komisāri.
2. Sociālo partneru pārstāvjus dala divās vienāda dalībnieku skaita delegācijās, kurās ir 10 darba ņēmēju pārstāvji un 10 darba devēju pārstāvji, ņemot vērā vajadzību nodrošināt līdzsvarotu vīriešu un sieviešu līdzdalību.
3. Katrā delegācijā ir Eiropas starpnozaru organizāciju pārstāvji, kas pārstāv vai nu vispārējās intereses, vai konkrētākas uzraudzības un vadības personāla un mazo un vidējo uzņēmumu intereses Eiropas līmenī.

Tehnisko koordināciju nodrošina Eiropas Arodbiedrību konfederācijas (EAK) darba ņēmēju delegācija un Eiropas Biznesa konfederācijas (BUSINESSEUROPE) darba devēju delegācija. EAK un BUSINESSEUROPE nodrošina, lai viedokļi, ko pauž īpašās un nozaru organizācijas, tiek pilnā mērā ņemti vērā to ieguldījumos, un attiecīgā gadījumā savās delegācijās iekļauj pārstāvjus no dažām šādām organizācijām.

3. pants

Sagatavošanās

1. Augstākā līmeņa sanāksmes darba kārtību kopīgi nosaka Padome, Komisija un darba ņēmēju un darba devēju starpnozaru organizācijas, kas piedalās sanāksmes darbā. Šajā nolūkā notiek sagatavošanas sanāksmes starp Padomes, Komisijas dienestiem un ar EAK un *BUSINESSEUROPE*.
2. Darba kārtības jautājumus apspriež Padome, tiekoties savā nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju jautājumu apspriešanas sastāvā.
3. Komisija nodrošina Augstākā līmeņa sanāksmes sekretariātu. Konkrēti, sekretariāts nodrošina, ka dokumenti tiek izplatīti pietiekamā laikā. Sanāksmju sagatavošanas un rīkošanas vajadzībām Augstākā līmeņa sanāksmes sekretariāts nodibina atbilstīgus kontaktus ar EAK un *BUSINESSEUROPE*, kas ir atbildīgi par savu attiecīgo delegāciju koordināciju.

4. pants

Darbība

1. Augstākā līmeņa sanāksme notiek vismaz divreiz gadā. Sanāksmes notiek pavasarī un rudenī pirms attiecīgajām Eiropadomes sesijām.
2. Augstākā līmeņa sanāksmi kopīgi vada Eiropadomes priekšsēdētājs un Komisijas priekšsēdētājs.
3. Augstākā līmeņa sanāksmes sasauca abi priekšsēdētāji pēc savas ierosmes, apspriežoties ar sociālajiem partneriem.

5. pants
Informācija

Abi priekšsēdētāji izstrādā Augstākā līmeņa sanāksmes diskusiju kopsavilkumus, lai informētu attiecīgās Padomes struktūras un plašu sabiedrību.

6. pants
Atcelšana

Lēmumu 2003/174/EK atceļ no dienas, kad stājas spēkā jaunais lēmums.

7. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs